

Skuteczne strategie zarządzania zespołem klasowym

Podsumowanie szkolenia dla nauczycieli w Bolonii

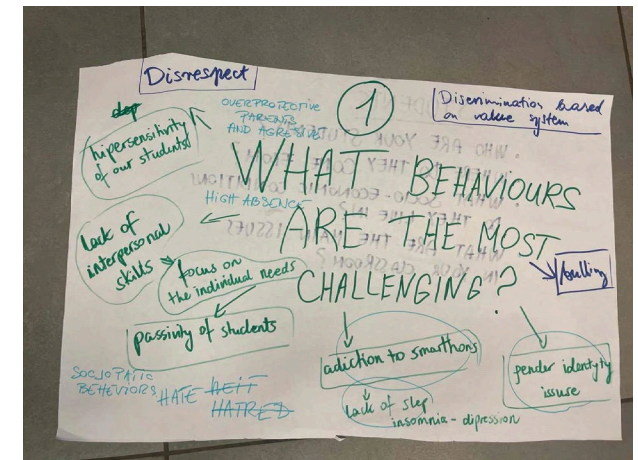
Istotą szkolenia było efektywne zarządzanie klasą, w której uczniowie wyrażają swoje opinie, uczą się kreatywności, przywództwa, krytycznego myślenia i skutecznej pracy zespołowej.

Dzień pierwszy

- Zajęcia integracyjne.
- Zarządzanie w klasie.
- Ćwiczenia dla nauczycieli: Które zachowania uczniów są dla nas najtrudniejsze? Jak zorganizować pracę w zespole?

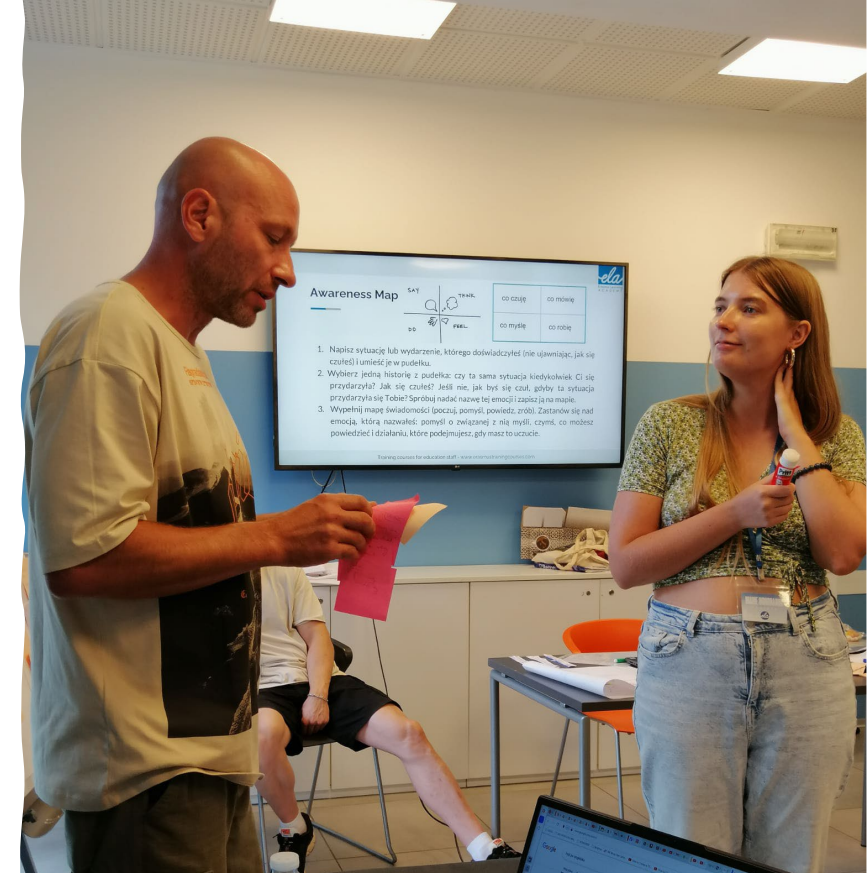

Dzień drugi

- Inteligencja emocjonalna.
- Promowanie empatii.
- Ćwiczenie: rozpoznawanie emocji na przykładzie wybranych postaci z gazet, tworzenie mapy świadomości (poczuj, pomyśl, powiedz, zrób).

Dzień trzeci

- Wycieczka całodniowa do Wenecji.

Dzień czwarty

- Praca zespołowa, cechy skutecznego zespołu. Członkostwo i współpraca. Zmiana norm w grupie – z rywalizacji na współpracę.
- Ćwiczenie: gęsi i przywództwo.

Dzień piąty

- Nastawienie na rozwój i informacje zwrotne.
- Rola skutecznego feedbacku.
- Ćwiczenia: 7 zadań dla grupy, zadania rozwojowe.

7 ZADAŃ!

1. Stwórz coś, co instruktor może zobaczyć, na przykład czapkę lub brawo! (10 punktów)
2. Zrób listę trzech wyjątkowych o każdej osobie z zespołu (5 punktów)
3. Zapisujecie razem prośbę przez co najmniej 30 sekund i nagrajcie ją na wideo (15 punktów)
4. Stwórz piramidę za pomocą 15 karteczek samoprzylepnych - wykorzystaj wszystkie! (10 punktów)
5. Nazwij swoją drużynę i wymyśl hasło (1 punkt za nazwę, 2 punkty za oryginalność, 2 punkty za hasło, 1 punkt za rym)
6. Odtwórz dźwięki amazońskiego lasu deszczowego dźwiękami swoich głowców i nagraj to (10 punktów)
7. Stwórz portret grupy, w którym każda osoba jest w jakiś sposób reprezentowana (10 punktów)

Weekend

Rimini

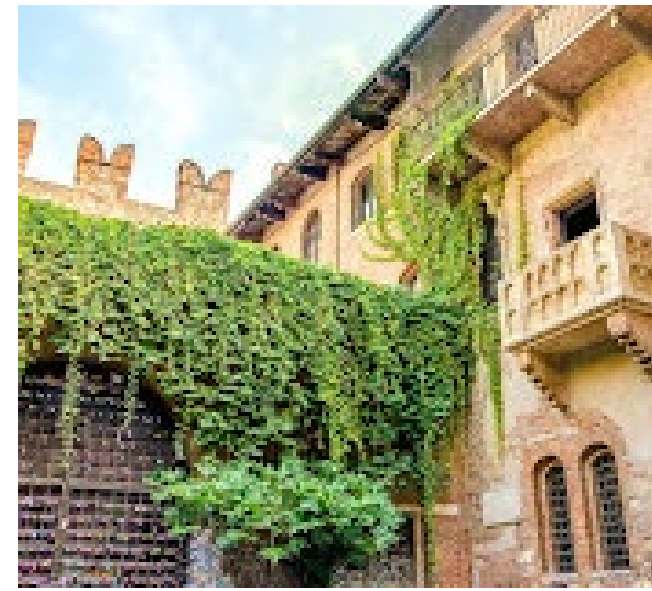

Weekend

Werona

Weekend

Florencja

Dzień ósmy

- Zarządzanie konfliktami: typy konfliktów, ich przyczyny.
- Typy zachowań ludzi w konflikcie: sowa, lis, rekin, żółw, miś.
- Ćwiczenie z kartami Dixit.

Another idea for debriefing:

Let's try it!

Dzień dziewiąty

- Edukacja pozaformalna (nauka przez praktykę) i kreatywność.
- Style uczenia wg cyklu Kolba (uczenie się przez doświadczenie - aktywista, uczenie się przez obserwowanie - refleksyjny, uczenie się przez zrozumienie teorii - teoretyk, uczenie się przez praktykę - pragmatyk).

Debriefing - Example

Doświadczenie/działanie:

odgrywanie ról

1) Refleksja

What? Co?

2) Konceptualizacja

So What? I co z tego?

3) Zastosowanie

Now What? Co teraz?

Dzień dziesiąty

- Narzędzia ICT (technologie informacyjno-komunikacyjne).
- Metoda odwróconej klasy.
- Ćwiczenie: Escape Rooms.

Dzień jedenasty i dwunasty

- AI i chat GPT w zarządzaniu klasą.
- Charakterystyka pokoleń (Boomers, X, Y, Z, Alpha) i ich stylów uczenia.
- Ćwiczenie: konkurs kulinarny.

Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a footer or caption.

Efekty szkolenia. Nauczyciele, którzy uczestniczyli w kursie "Efektywne strategie zarządzania klasą":

- zwiększyli swoje kompetencje i umiejętności w zakresie efektywnych strategii zarządzania klasą oraz zarządzania postawami uczniów w klasie,
- podnieśli swoje kompetencje i umiejętności w zakresie radzenia sobie z sytuacjami stresującymi w grupie,
- wzmocnili swoje kompetencje i umiejętności w zakresie metod pobudzania motywacji, przedsiębiorczości i kreatywności uczniów,
- wpłynęli na rozwój poziomu kompetencji językowych, kompetencji komunikacyjnych, w tym umiejętności nawiązywania nowych międzynarodowych kontaktów,
- zwiększyli swój poziom wiary we własne możliwości, samooceny czy własnej wartości,
- podnieśli swoje kompetencje interpersonalne, wzmocnili naukę radzenia sobie w różnych sytuacjach, w nowym i nieznanym dotąd środowisku a także umiejętność współpracy oraz lepszego zarządzania czasem,
- w znacznym stopniu zwiększyli swój poziom kompetencji organizacyjnych, w tym umiejętność pracy zespołowej.

OPRACOWANE SCHEMATY

- 1) Schemat zarządzania konfliktem
- 2) Schemat postępowania w sytuacji wystąpienia dyskryminacji
- 3) Schemat postępowania w sytuacji stresowej
- 4) Schemat postępowania w sytuacji pojawiania się negatywnych stereotypów
- 5) Schemat działania promujący różnorodność i odmienne punkty widzenia

1. SCHEMAT ZARZĄDZANIA KONFLIKTEM

- 1. Czym jest konflikt?
  - **Tablica:** Konflikt to miejsce do wyrażania różnic i poszukiwania wspólnych rozwiązań, jak zapisy na tablicy.
  - **Góra lodowa:** Widoczna część to tylko wierzchołek – wiele emocji i potrzeb jest ukrytych.
- 2. Zalety konfliktu
  - **Dyskusja:** Zachęca do otwartego dialogu.
  - **Kreatywność:** Wymaga innowacyjnych rozwiązań.
  - **Emocje:** Pobudza energię do zmian.

STYLE ZARZĄDZANIA KONFLIKTEM

- Styl Symbol Opis Zastosowanie
- Unikanie Żółt Wycofanie się Gdy problem jest mało istotny.
- Łagodzenie Miś Poświęcenie własnych potrzeb Utrzymanie relacji
- Rywalizacja Rekin Dążenie do wygranej Szybkie decyzje, sytuacje krytyczne
- Kompromis Lis Wzajemne ustępstwa Szybkie rozwiązanie problemu
- Współpraca Sowa Wspólne rozwiązanie Budowanie długoterminowych relacji

NAJLEPSZE PRAKTYKI oraz PRAKTYCZNE ZAJĘCIA

- **4. Najlepsze praktyki**

- • Słuchanie aktywne: Skupienie na zrozumieniu drugiej strony.
- • Komunikaty „ja”: Unikanie obwiniania, mówienie o swoich potrzebach.
- • Wspólne cele: Dążenie do rozwiązania korzystnego dla obu stron.
- • Unikanie eskalacji: Spokojne reakcje, bez zaostrzania konfliktu.

- **5. Praktyczne zajęcia**

- • Symulacje konfliktów: Ćwiczenie różnych stylów zarządzania.
- • Analiza przypadków: Ocena rzeczywistych sytuacji konfliktowych.
- • Role-play: Odgrywanie różnych stylów (np. rekin, sowa).
- • Feedback: Informacja zwrotna i refleksja nad swoim stylem.

2. SCHEMAT POSTĘPOWANIA W SYTUACJI DYSKRYMINACJI

JEŚLI KTOŚ JEST ŚWIADKIEM DYSKRYMINACJI TRZEBA WYRAZIĆ SWÓJ SPRZECIW I ODPOWIEDNIO ZAREAGOWAĆ

ZASTANÓWMY SIĘ JAKIE KORZYŚCI Z TEGO PŁYNĄ:

- REAGOWANIE DAJE IMPULS DO DZIAŁANIA TAKŻE INNYM OSOBOM DOŚWIADCZAJĄCYM DYSKRYMINACJI
- REAGOWANIE ZWIĘKSZA SZACUNEK DO SAMEGO SIEBIE
- REAGUJĄC UDCZUWAM ULGĘ I POCZUCIE SPRAWIEDLIWOŚCI SPOŁECZNEJ
- REAGUJĄC PRZEŁAMUJĘ WŁASNE OGRNIACZENIA, LĘKI I POZYTYWNIIE ZASKAKUJĘ SIEBIE I INNYCH
- REAGOWANIE ROZWIJA POCZUCIE SOLODARNOŚCI Z KRZYWDZONYMI OSOBAMI

NA CO ZWRACAĆ UWAGĘ

- W PRZECIWKSTAWIANIU SIĘ DYSKRYMINACJI NIEZBĘDNA JEST INFORMACJA ZWROTNA. JEST ONA PODSTAWOWYM NARZĘDZIEM POLEGAJĄCYM NA INFORMOWANIU DRUGIEJ OSOBY, JAK ODBIERASZ JEJ ZACHOWANIE I SPOSÓB POSTĘPOWANIA, PAMIĘTAJĄC O TYM ABY NIE RANIĆ DRUGIEJ OSOBY

PO PRZEMYŚLENIACH PROPONUJEMY MODEL FUKO, KTÓRY POKAZUJE JAK BUDOWAĆ W 4 KROKACH INFORMACJĘ ZWRTONĄ

- **FAKTY Nazwij sytuację:** powiedz, jakie konkretne zachowanie jest dyskryminujące. Im bardziej konkretnie i po upłygnięciu możliwie krótkiego czasu od zdarzenia, tym lepiej.
- **UCZUCIA Nazwij swoje odczucia:** powiedz jak zachowanie dyskryminujące na Ciebie wpływa, jak się z tym czujesz, jakie emocje w Tobie wywołało. W sytuacji gdy jest ich kilka, wybór emocji, o której mówisz, należy do Ciebie.
- **KONSEKWENCJE Pokaż,** jakie są konsekwencje zachowania dyskryminującego.
- **OCZEKIWANIA Powiedz,** jakiej zmiany w zachowaniu danej osoby oczekujesz, co jest Ci potrzebne, wyraż jasny sprzeciw.

PRZYKŁAD ZASTOSOWANIA FUKO

- Już drugi raz w dniu dzisiejszym słyszę jak rozpowszechniasz plotki o Zosi. Czuję się nieswojo, kiedy mówisz innym nie potwierdzone informacje. Jeśli będziesz tak dalej robił, to pogorszą się Twoje relacje nie tylko z Zosią ale także z innymi kolegami
- Takim zachowaniem zrażasz do siebie otoczenie. Oczekuję, że od dzisiaj będziesz bardziej dyskretny

3. SCHEMAT DZIAŁANIA W SYTUACJI STRESOWEJ

- **1. Rozpoznanie sytuacji stresowej**
- **Obserwacja:** Zauważenie pierwszych oznak stresu, np. napięcia, podniesionych głosów, wyraźnego zmniejszenia zaangażowania uczniów, nerwowych reakcji.
- **Rozmowa z uczniami:** Zadanie pytań o ich samopoczucie, czy coś ich martwi, czy czują się nieswojo.
- **2. Zatrzymanie eskalacji konfliktu**
- **Spokój i opanowanie:** Nauczyciel lub lider powinien pozostać spokojny, aby nie zaognić sytuacji.
- **Przerwa:** Wprowadzenie krótkiej przerwy aby pozwolić grupie uspokoić się.
- **Neutralność:** Nie przyjmowanie żadnej strony konfliktu, ale raczej dążenie do zrozumienia różnych punktów widzenia.
- **3. Zbieranie informacji**
- **Wysłuchanie obu stron:** Pozwól, aby każdy, kto jest zaangażowany, miał możliwość wyrażenia swoich emocji i myśli, bez przerywania.
- **Określenie źródła stresu:** Próba zidentyfikowania głównych przyczyn stresu, np. problemy komunikacyjne, presja związana z nauką, konflikty osobiste.

SYTUACJA STRESOWA

- **4. Wspólne wypracowanie rozwiązań**
- **Dyskusja:** Zachęcenie do konstruktywnej rozmowy o tym, jak można rozwiązać problem.
- **Propozycje rozwiązań:** Uczniowie mogą sugerować swoje pomysły na rozwiązanie konfliktu lub zmniejszenie stresu.
- **Kompromis:** Pomoc w znalezieniu kompromisowego rozwiązania, które zadowoli wszystkie strony.
- **5. Działania naprawcze i monitorowanie**
- **Wdrożenie ustaleń:** Wprowadzenie uzgodnionych działań mających na celu poprawę atmosfery w klasie.
- **Monitorowanie sytuacji:** Nauczyciel powinien obserwować, czy sytuacja poprawia się po wdrożeniu działań naprawczych i czy stres maleje.
- **Wsparcie emocjonalne:** Oferowanie uczniom wsparcia, np. przez indywidualne rozmowy lub działania mające na celu budowanie zaufania w grupie.

SYTUACJA STRESOWA

- **6. Profilaktyka**
- **Budowanie pozytywnych relacji w klasie:** Regularne działania mające na celu wzmocnienie więzi w grupie, rozwijanie umiejętności komunikacyjnych, empatii oraz pracy zespołowej.
- **Warsztaty radzenia sobie ze stresem:** Organizowanie zajęć, które uczą technik radzenia sobie ze stresem, jak np. techniki oddechowe, relaksacyjne.

Schemat Rozwiązania Problemu Tworzenia Się Negatywnych Stereotypów w Klasie

- **1. Rozpoznanie problemu i analiza sytuacji**
- **Obserwacja klasy:** Nauczyciel lub wychowawca powinien zwrócić uwagę na wszelkie przejawy wykluczania, dyskryminacji czy poniżania innych uczniów, np. przez wyśmiewanie lub niechęć do współpracy z określonymi osobami.
- **Ankieta anonimowa:** Przeprowadzenie anonimowej ankiety, w której uczniowie mogą opisać, czy dostrzegają problem stereotypów lub czy sami go doświadczyli.
- **Konsultacja z psychologiem szkolnym:** Przy współpracy z psychologiem można dokładniej zidentyfikować źródła konfliktów i opracować wstępny plan działania.
- **2. Edukacja uczniów o stereotypach i ich skutkach**
- **Warsztaty edukacyjne o stereotypach:** Prowadzenie warsztatów, które przybliżają uczniom, czym są stereotypy, jak powstają i jakie mają negatywne skutki dla relacji międzyludzkich. Można użyć przykładów i symulacji, by uczniowie mogli poczuć, jak działa stereo typizacja.
- **Ćwiczenia na rozwijanie empatii:** Zadania, w których uczniowie wcielają się w role innych osób, zwłaszcza tych, które są często stereo typizowane. To pomaga lepiej zrozumieć uczucia innych i rozwija empatię.
- **Prezentacja różnorodności:** Pokazywanie pozytywnych przykładów z różnych kultur, narodowości czy stylów życia, co uczy uczniów otwartości i akceptacji dla różnorodności.

Negatywne stereotypy

- **3. Wzmocnienie integracji klasy poprzez działania grupowe**
  - **Projekty zespołowe z różnymi składami grup:** Przydzielanie uczniów do zespołów tak, by pracowali z różnymi osobami, co pozwala im poznać siebie nawzajem w różnych kontekstach.
  - **Zadania z przydzielonymi rolami:** Dbanie o to, aby każdy miał przypisaną rolę, a każda z tych ról była równie ważna. Dzięki temu każdy uczeń będzie mógł się wykazać i poczuć się doceniony.
  - **Ćwiczenia na wzajemne komplementy:** Organizowanie ćwiczeń, podczas których uczniowie szukają pozytywnych cech i mocnych stron swoich kolegów. Takie działania pomagają w budowaniu szacunku i pozytywnej atmosfery.
- **4. Wprowadzenie zasad i norm klasowych wspierających szacunek**
  - **Stworzenie klasowego kodeksu szacunku:** Wspólne opracowanie przez uczniów zasad, które będą obowiązywały w klasie. Może on zawierać zasady takie jak: „Nie oceniamy innych przez pryzmat uprzedzeń”, „Szanujemy różnorodność”.
  - **Wprowadzenie konsekwencji za nieprzestrzeganie zasad:** Jasne określenie, jakie działania zostaną podjęte w przypadku naruszania kodeksu szacunku, co daje uczniom poczucie bezpieczeństwa i stabilności.

Negatywne stereotypy

- **5. Indywidualne wsparcie dla uczniów dotkniętych stereotypami**
  - **Rozmowy indywidualne z psychologiem:** Umożliwienie uczniom dotkniętym negatywnymi stereotypami rozmów z psychologiem, co pomoże im poradzić sobie ze stresem i poprawi ich samoocenę.
  - **Ustalanie indywidualnych celów rozwojowych:** Pomoc w wyznaczaniu celów osobistych i edukacyjnych, które mogą zwiększyć pewność siebie ucznia, co może zmniejszyć jego podatność na negatywne stereotypy.
- **6. Wzmacnianie postaw pozytywnych przez nauczyciela**
  - **Modelowanie pożądanых zachowań:** Nauczyciel powinien być wzorem pozytywnego i szanującego zachowania wobec wszystkich uczniów, bez względu na ich wyniki w nauce czy inne cechy.
  - **Publiczne docenianie różnorodności:** Podkreślanie zalet różnorodności w klasie, np. chwalać różne sposoby myślenia, które przyczyniają się do rozwiązania zadania grupowego.

Negatywne stereotypy

- **7. Monitorowanie i ewaluacja**

- **Regularne sprawdzanie atmosfery w klasie:** Przeprowadzanie co jakiś czas rozmów z uczniami lub powtórzenie ankiety, aby sprawdzić, czy problem stereotypów jest nadal obecny.
- **Konsultacja z rodzicami i wsparcie zewnętrzne:** Włączenie rodziców do działań na rzecz integracji i omawianie problemu na spotkaniach, by wspierać pozytywne relacje również poza szkołą

- **Przykładowy Harmonogram**

1. **Tydzień 1:** Obserwacja klasy, rozmowy z psychologiem, przeprowadzenie ankiety.
  2. **Tydzień 2:** Warsztaty o stereotypach i ich skutkach, ćwiczenia na empatię.
  3. **Tydzień 3–4:** Projekty grupowe, komplementy, praca nad kodeksem klasowym.
  4. **Tydzień 5:** Rozmowy indywidualne z psychologiem, monitorowanie postępów.
  5. **Tydzień 6–8:** Wzmacnianie pozytywnych postaw przez nauczyciela, docenianie różnorodności, rozmowy kontrolne.
- **Tydzień 9:** Ewaluacja działań, powtórzenie ankiety i analiza efektów

Schemat Działania w Klasie Szkolnej na Rzecz Różnorodności i Odmiernych Punktów Widzenia

- **1. Analiza i Diagnoza Stanu Rzeczywistego**
  - **Obserwacja klasy** – nauczyciel zwraca uwagę na interakcje między uczniami oraz na to, jak różnorodność kulturowa i osobowościowa wpływa na dynamikę grupy.
  - **Ankiety dla uczniów** – przeprowadzenie anonimowych ankiet, w których uczniowie mogą wyrazić swoje zdanie na temat atmosfery w klasie, różnorodności i otwartości na różne poglądy.
- **2. Określenie Celów i Zasobów**
  - **Ustalenie celów** – np. zwiększenie liczby projektów grupowych, które uwzględniają różne kultury, lub organizacja wydarzeń tematycznych.
  - **Zasoby** – nauczyciel powinien przygotować odpowiednie materiały edukacyjne, książki oraz zasoby internetowe, które wspierają temat różnorodności.

Kontynuacja

- **3. Tworzenie Środowiska Sprzyjającego Różnorodności**

- **Ustalanie zasad klasowych** – stworzenie zbioru zasad, które promują szacunek, otwartość i akceptację wobec różnorodności.

- **Wprowadzenie różnych stylów nauczania** – dostosowanie metod nauczania do potrzeb różnych uczniów, aby każdy miał możliwość odnalezienia się w klasie.

- **Zróżnicowane projekty grupowe** – organizacja projektów, które wymagają współpracy uczniów z różnych kultur i o różnych zdolnościach.

- **4. Promowanie Otwartych Dyskusji i Dialogu**

- **Cykliczne dyskusje klasowe** – regularne spotkania, podczas których uczniowie mogą dzielić się swoimi poglądami na różne tematy, ucząc się szanować i wysłuchiwać innych.

- **Debaty na tematy różnorodności** – organizacja debat, w których uczniowie będą mogli wyrażać swoje opinie na kontrowersyjne tematy w bezpiecznym i wspierającym środowisku.

- **Dni tematyczne** – organizacja dni, w których uczniowie mogą zaprezentować swoje kultury, tradycje lub zainteresowania (np. potrawy, tańce, języki).

Kontynuacja

- **5. Inkluzywne Przywództwo i Przykład z Góry**

- **Rola nauczyciela** – nauczyciel powinien być wzorem do naśladowania w zakresie otwartości na różnorodność, prezentując pozytywne postawy i zachowania.
- **Zachęcanie uczniów do bycia liderami** – stwarzanie możliwości dla uczniów do przewodzenia grupom projektowym czy inicjatywom, aby każdy miał szansę na pokazanie swoich umiejętności.

- **6. Monitorowanie Postępów i Ewaluacja**

- **Ocena atmosfery w klasie** – regularne przeprowadzanie ankiet lub rozmów, aby sprawdzić, jak uczniowie czują się w klasie pod względem akceptacji i różnorodności.
- **Feedback od uczniów** – zbieranie opinii uczniów na temat wprowadzanych inicjatyw i dostosowywanie działań do ich potrzeb.
- **Dostosowywanie metod nauczania** – na podstawie zebranych danych nauczyciel może modyfikować program i metody pracy, aby lepiej odpowiadały potrzebom uczniów.

- Jesteśmy przekonani, iż udział w kursie w znaczący sposób wpłynie na poprawę jakości kształcenia w szkole oraz zwiększenie jej prestiżu.
- Liczymy również na kontynuację mobilności europejskich w kolejnych latach.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Projekt pn. „Doskonalenie kompetencji leaderskich i pedagogicznych kadry Zespołu Szkół Artystyczno-Projektowych w Tarnowskich Górach”, w ramach którego zrealizowano wspomniany kurs, jest dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) 2021-2027. Projekt jest realizowany na zasadach programu Erasmus+, ale dofinansowany z projektu „Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i kadry edukacji szkolnej”, którego beneficjentem jest Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji.